

UČENCEM 9. RAZREDA IN NJIHOVIM STARŠEM – IZZIVI IN PRILOŽNOSTI

Majhno, očem nevidno bitje, je uspelo temeljito pretresti vso našo družbo, ne le izobraževanje. Marsi kaj, kar je pred pandemijo delovalo, v kriznih časih ne deluje več. Veliko stvari, ki so se nam v »normalnih« časih zdele samoumevne (polni razredi, kolektivno podajanje znanj, fizičen stik, takojšnja in neposredna pomoč, svetovanje, druženje....), so se zdaj pokazale za pogrešljive in obratno, kar nekaj stvari je, tudi v šolstvu, ki smo jih še pred kratkim šteli za manj pomembne (veščine, potrebne za povezovanje po spletu, računalniška pismenost, digitalna komunikacija....), so postale neobhodne za delovanje novega, drugačnega izobraževalnega sistema v času izrednih razmer.

Čas pandemije je tudi v izobraževanju pokazal, kaj vse smo v sistemu spregledali, kje smo šibki in ranljivi in kje smo tako dobri, da nam tudi izredne razmere ne pridejo do živega.

Izredne razmere zahtevajo izredne ukrepe in globok razmislek vsakega posameznika in vseh v sistemu, kako kvalitetno opraviti svoje poslanstvo – in pri tem prekomerno ne obremeniti šolarjev, vas staršev in konec koncev tudi učiteljev. Veliko modrosti in sodelovanja bo potrebno, da bomo vsak zase in vsi skupaj, našli pravo mero, s katero bomo brez prevelikih stisk, stresa, jeze zmoгли opraviti tisto, kar bi v običajnih razmerah opravili z lahkoto.

Bistveno večja, kot v normalnih razmerah, je v kriznih časih odgovornost na vodstvu izobraževanja, ki je prisiljeno iskati nove poti za prenos znanj, na spremljevalnih službah, ki bodo morale s svojim znanjem in veščinami pomagati predvsem najbolj ranljivim med šolajočimi, še največje breme sprememb pa je naloženo na pleča učiteljem, ki so najbrž prvič v narodovi sodobni zgodovini izobraževanja vrženi v sistem, podoben vojnim razmeram. Veliko vprašanj bo ostalo neodgovorjenih, veliko dilem pa rešujemo vsak dan sproti.

Marsikateri napaki se lahko in znamo izogniti, če bomo znali in zmoгли vsak zase premisliti koliko, s čim in kdaj obremeniti sebe in tiste, ki so nam dani v varstvo, če bomo znali poiskati pravo mero nalog in zahtev, ki so neobhodne na poti do željenega cilja in ob tem zmoгли najti tudi dovolj poguma, da bomo ločili zrnje od plevela na svojem področju izobraževalnega sistema.

Čas krize je priložnost, da prevrednotimo svoje prioritete, da preverimo sistem kot celoto in ga poskušamo izboljšati in prilagoditi novem razmeram. Kajti prav to se bo zgodilo; nove razmere in novi časi bodo od nas zahtevali nove in drugačne rešitve, kot smo jih poznali do zdaj.

Mi vsi, ki smo del izobraževalnega sistema, vsak po svojih močeh in premišljeno, smo, predvsem generaciji šolarjev, ki zapušča eno stopnjo izobraževanja in prehaja na naslednjo, zahtevnejšo, dolžni, kljub izrednim razmeram in negotovi prihodnosti, za katero še nimamo primerljivih in preizkušenih rešitev, omogočiti kolikor toliko neboleč in kvaliteten prehod.

Ne vemo, kako točno se bo preverjalo znanje, ne vemo, kako prav za prav deluje in kako učinkovito je izobraževanje na daljavo. Nimamo ne meril ne kazalcev, kako vse to oceniti, kaj šele ovrednotiti. Ne vemo kakšen bo, ob vseh teh dvomih in neodgovorjenih vprašanjih, prehod v nadaljnje šolanje in kakšni bodo učinki novega načina podajanja znanja na naslednjo stopnjo izobraževanja.

Odgovorov (še) ni, vsaj ne takih, ki bi pomirili šolajoče in starše in učiteljem pomagali pri njihovih odločitvah. Odgovore bomo morali poiskati skupaj s tistimi, ki pri nas gradijo sistem izobraževanja na državnem nivoju.

V teh razmerah so se nujno morale temeljito spremeniti tudi prioritete dela in funkcija svetovalne službe na šoli. Glede na okoliščine se zdi, da je prva naloga v izrednih razmerah poskrbeti, da se čim manj dodatno obremenjuje že tako preobremenjene šolarje in učitelje, predvsem pa, da se kolikor je mogoče kvalitetno omogoči odhajajoči generaciji učencev prehod na naslednjo stopnjo izobraževanja. Pri tem pa šolarjem in vam staršem nuditi vso strokovno pomoč pri vključevanju vaši otrok v srednjo šolo.

Določene aktivnosti iz Rokovnika za prijavo kandidatov in izvedbo vpisa v srednje šole za šolsko leto 2020/2021 so že opravljene, nekatere pa nas še čakajo, ker so glede na sedanje okoliščine predstavljene: preizkus nadarjenosti oz. spretnosti, posredovanje potrdil o izpolnjevanju pogojev. Smo pa zadovoljni, da nam je uspelo izpeljati prijavo učencev 9. razreda za vpis v srednje šole za šolsko leto 2020/2021. Rok za prijavo za vpis, kot še veliko drugih stvari, tudi predstavljen, datum pa še ni znan. Seveda tudi niso znani datumi za ostale aktivnosti, ki še sledijo: morebitni prenosi prijav, javna objava omejitev vpisa v srednjo šolo, izpeljava NPZ – jev, vpis v srednje šole, izvedba 1. oz. 2. kroga izbirnega postopka pri omejitvi vpisa, itd.

Svetujemo vam, da se pri tem obračate tudi na svetovalne službe srednjih šol, kjer vam bodo ponudili ustrezne informacije.

Takoj, ko bo Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport objavilo nov rokovnik, vam ga bomo posredovali. Potrebne informacije dobite na njegovi spletni strani:

<https://www.gov.si/drzavni-organi/ministrstva/ministrstvo-za-izobrazevanje-znanost-in-sport/>

V kolikor imate vprašanja v zvezi z nadaljnjim postopkom vpisa v srednje šole za vaše otroke, se lahko obrnete tudi name osebno ali pa me kontaktirate na e – naslov:

ivica.gracelj@guest.arnes.si

Za zaključek:

Ni razloga, da bi obupavali nad razmerami. Upanje nam daje preprosto dejstvo, da smo se v kratkem času zmogli reorganizirati, vse kaže, da uspešno, vemo pa, da se iz vsake slabe situacije zmeraj izcimi nekaj dobrega. Tudi tokrat se bo. Če bomo le znali stopiti skupaj, učenci, starši, učitelji in ostali strokovni delavci na šoli ob pomoči in podpori države in pristojnih ministrstev.

S prijaznimi pozdravi!

Ivica Gracelj, šolska psihologinja

Datum: 6. 4. 2020